

ІВАН БЕНДЕРА
(Кам'янець-Подільський)

ПАСПОРТИЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ЯК ЕЛЕМЕНТ МЕТОДИЧНОГО СУПРОВОДУ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Наведено рекомендації зі складання паспортів навчально-методичних комплексів дисциплін (на прикладі дисципліни «Сільськогосподарські машини») як елемента методичного супроводу дистанційної форми навчання.

Ключові слова: дисципліна, комплекс, паспорт, паспортизація, технологія, дистанційна форма навчання.

На початок третього тисячоліття сучасні інформаційні технології, зокрема – міжнародна система Інтернет, докорінно змінили погляди на організацію навчального процесу, змінили століттями складені стереотипи в психології педагогів та тих, хто навчався за класичними механізмами (методами, технологіями) отримання, а відповідно й передачі інформації. Сьогодні є всі підстави говорити, що під час формування дистанційної освіти у новій інформаційній культурі існує чотири базових компоненти – надання інформації, сприймання, користування нею і використання нових технологій та засобів. Дистантне (дистанційне) навчання є наслідком об'єктивного процесу інформатизації суспільства і виходить у ХХІ століття як найбільш перспективна, синтетична, гуманістична, інтегральна форма освіти і навчання.

Дистанційне навчання – це регламентований вищим навчальним закладом навчальний процес у межах визначених тем, дисциплін, блоків дисциплін, що передбачає активний обмін інформацією між учнями і викладачами, учнями та інформаційними центрами. Педагогічні технології дистанційного навчання можуть бути використані в усіх існуючих формах навчання – очній, вечірній, заочній, екстернатній.

Головна ідея дистанційної форми – це максимально самостійне вивчення програмного матеріалу, з використанням передових сучасних інформаційних технологій. Відкритість, гнучкість, доступ до великої кількості інформації, економічна ефективність дистанційної форми робить її передовою і, мабуть, базовою на наступні десятиріччя.

Дистанційне навчання, за вимогами кредитно-модульної системи вимагає максимального доступу до інформації про вищий навчальний заклад загалом, усіх його підрозділів та об'єктів і людей, які там працюють. Доступ повинен бути як на етапі ознайомлення та вивчення потенційних можливостей навчального закладу майбутніми студентами, так і під час безпосередньої освітянської діяльності. Відповідно створення навчально-методичних комплексів (паспортів), які характеризують суб'єкти навчального процесу та його матеріальну базу і створення можливостей для самостійного його вивчення, є на сьогоднішньому етапі першочерговим завданням та основною умовою реалізації нових педагогічних технологій.

Тому розгляд проблеми паспортизації навчальних дисциплін, її методичне забезпечення є своєчасним і актуальним.

Аналіз останніх досліджень з теми. Питанням паспортизації навчального процесу присвячені наукові дослідження І. М. Бендери, А. В. Рудя, І. О. Мошенка, О. М. Соколовської, С. М. Замойського, В. І. Дуганця, Г. В. Лубніної, В. І. Овчарука, І. Д. Герасимчука [1; 2; 3]. Окремі питання паспортизації розглядали як супутні до основних напрямів досліджень Г. Б. Гордійчук, О. Г. Романовський [4, 5]. Концептуальні засади методичного забезпечення навчання за кредитно-модульною системою наведені у відповідних “Методичних рекомендаціях...” [6]. Цінні педагогічні ідеї з методичного забезпечення приводять у своїх дослідженнях з питань організації дистанційної форми навчання С.О. Сисоєва, Є. І. Істомін, В. І. Паламарчук [7; 8; 9].

Мета і завдання дослідження. Виходячи із професійної підготовки бакалаврів, спеціалістів, магістрів із спеціальності “Механізація сільського господарства” як об’єкта дослідження та навчально-методичного забезпечення дисципліни навчального плану (приклад – для дисципліни “Сільськогосподарські машини”) – метою наукового пошуку є теоретичне обґрунтування переліку, структури і змісту навчально-методичних комплексів (паспортів) навчальних дисциплін.

Відповідно до об’єкта, предмета і мети визначені наступні завдання дослідження: проаналізувати досвід складання навчально-методичних комплексів дисциплін у ВНЗ аграрної освіти, вивчити нормативну базу щодо методичного забезпечення навчального процесу, запропонувати перелік регуляторних елементів паспорту дисципліни, їх структуру і наповнення, виділити напрями подальших досліджень.

Навчально-методичний комплекс із дисципліни (паспорт) є основним навчально-методичним документом, який дає право науково-педагогічному працівникові бути допущеним до викладання дисципліни, передбаченої навчальним планом. Якщо підбір кадрів на такий термін роботи здійснюється на конкурсній основі, то навчально-методичний комплекс можна розглядати як документ, що визначає рівень професійної підготовленості фахівця.

Комплекс включає такі розділи:

- обсяг навантаження, структура дисципліни та її місце в графіку навчального процесу;
- робочу програму з дисципліни;
- протокол погодження програми з науково-педагогічними працівниками суміжних навчальних дисциплін;
- забезпечення дисципліни науково-технічною літературою;
- методичні розробки з дисципліни;
- матеріальне забезпечення;
- регламент вивчення дисципліни;
- порядок проведення занять;
- порядок організації проведення курсового проектування;
- порядок виконання розрахунково-графічних завдань;
- методика проведення заліків і екзаменів з дисципліни і критерії оцінювання знань і умінь студентів;
- схема міжпредметних зв’язків дисципліни;
- автор (автори) розробленого навчально-методичного комплексу; номер протоколу та дата розгляду і затвердження комплексу на кафедрі; підпис завідувача кафедри.

У додатку до навчально-методичного комплексу мають бути подані: тверді та електронні копії лекцій, методичні вказівки до виконання лабораторних робіт, методичні вказівки до виконання і зразки розрахунково-графічних завдань, методичне забезпечення курсового проектування (тематика курсових робіт (проектів), методичні вказівки до виконання курсових проектів, графік курсового проектування та захисту курсових робіт (проектів), зразок курсової роботи (проекту)), екзаменаційні питання і екзаменаційні білети.

У розділі „Обсяг і структура навчальної дисципліни” вказують кількість годин і кредитів ECTS на вивчення дисципліни, окремо – кількість годин аудиторних занять та кількість годин самостійної роботи. Для аудиторних занять конкретно вказують кількість годин лекцій, практичних, семінарських, лабораторних та індивідуальних занять, кількість розрахунково-графічних завдань, що виконують студенти, а також кількість курсових робіт чи проектів.

У структурі визначають курси і семестри, впродовж яких викладають навчальну дисципліну, кількість годин кожного з видів навчального навантаження (лекції, лабораторні роботи, розрахунково-графічні завдання, курсові роботи), а також вид атестації, яким закінчується кожний навчальний семестр.

У розділі “Робоча програма” вказується, що програми більшості навчальних дисциплін видані Науково-методичним центром аграрної освіти України. Робочу програму розробляє провідний науково-педагогічний працівник відповідно до програми навчальної дисципліни та з урахуванням останніх досягнень науки і виробництва. Ця програма має титульну сторінку з підписами викладача та завідувача кафедри про розгляд і затвердження програми на засіданні кафедри. Програму також розглядають на засіданні методичної комісії відповідного Інституту ВНЗ та затверджують ректор інституту і проректор з навчально-методичної роботи. У програмі наводять анотацію, кваліфікаційні вимоги до знань та умінь, теми і зміст лекцій, лабораторних робіт, кількість годин на їх проведення, матеріально-технічне забезпечення та тематику розрахунково-графічних завдань.

На титульній сторінці робочої програми вказують міністерство, назву навчального закладу, факультет і кафедру, на якій викладають навчальну дисципліну, хто затверджує робочу програму (наприклад, проректор з навчальної роботи), назву навчальної дисципліни, напрям підготовки, спеціальність та ОКР, для якого складено цю робочу програму, термін навчання, загальне навантаження (годин і кредитів), з них кількість годин самостійної роботи і аудиторних занять; останні розписують за типами занять: лабораторні, лекції. Оформляють підпис автора, вказують учений ступінь і вчене звання. За підписом завідувача кафедрою вказують номер протоколу і дату засідання кафедри, на якому розглянуто і схвалено робочу програму. За підписом голови методичної комісії факультету вказують номер протоколу і дату засідання методичної комісії, на якому розглянуто і схвалено робочу програму. І, на завершення, титульний лист робочої програми підписує декан факультету, вказують місто, де знаходиться навчальний заклад і рік написання програми.

За текстом робочої програми визначають теми лекцій, кількість годин, відведених на лекцію, питання, що виносяться на кожну лекцію, теми лабораторних робіт, що виконуються, кількість годин, відведених на проведення кожної лабораторної роботи, матеріально-технічне забезпечення лабораторних робіт і літературу з кожної

теми лекції. Наприкінці робочої програми вказують назви розрахунково-графічних завдань, які індивідуально виконує кожен студент, список рекомендованої і використаної літератури.

Розділ “Забезпечення дисципліни науково-технічною літературою” оформляють у вигляді таблиці, в якій вказують назву літературного джерела і місце його знаходження: науково-технічний відділ бібліотеки, відділ підручників, читальний зал, методичний кабінет кафедри, електронну адресу в Інтернет. Список рекомендованої літератури для вивчення дисципліни наводять у кінці кожної робочої програми. Подають список підручників, навчальних посібників, лабораторних практикумів, що є у наявності у науково-технічній бібліотеці університету та на кафедрах із вказаною їх кількістю та бібліографічним описом.

Розділ “Забезпечення дисципліни методичними розробками” оформляють у вигляді таблиці, в якій указують назви методичних розробок, рекомендованих як типові, а також авторські методичні розробки викладачів кафедри та місце їх знаходження: науково-технічний відділ бібліотеки, відділ підручників, читальний зал, методичний кабінет кафедри, електронна адреса в Інтернеті.

Розділ „Методика оформлення матеріального забезпечення навчальної дисципліни” вказують номер аудиторії та місце її знаходження, в яких навчальний відділ закладу планує читання лекцій з дисципліни (вказують кількість місць). При цьому враховують можливість використання діапроектора, кодоскопа, слайдоскопа, відеомагнітофонної системи, відеопроектора. Вказують номери спеціалізованих лабораторій і місце їх знаходження, в яких навчальний відділ закладу планує проведення лабораторних занять з дисципліни. Матеріально-технічне забезпечення лабораторій оформляють у вигляді таблиці, в якій визначають назву лабораторної установки, обладнання, макета чи оригінального зразка машини і номери спеціалізованих лабораторій, площадок, павільйонів, де вони змонтовані. Вказують номери лабораторій чи інші приміщення, де змонтовані стенди зі зразками розрахунково-графічних робіт, курсових робіт чи проектів, дипломних проектів, що виконуються з цієї дисципліни, номери лабораторій чи інші приміщення, де оформлено настінні стенди з матеріалами навчальної дисципліни, перелік плакатних матеріалів, слайдів, фотографій, відеофільмів, спеціальних комп’ютерних програм та ін., номери спеціалізованих лабораторій і місце їх знаходження, де змонтовано засоби технічного навчання: діапроектори, епідіаскопи, телевізори, відеоапаратура, комп’ютери та ін.

У розділі „Регламент вивчення дисципліни”, як правило, вказують, що лекції і лабораторні роботи проводять згідно із загальним розкладом, який складає навчальна частина університету для студентів стаціонарної форми навчання і деканати – для студентів заочної форми навчання. Самостійна та індивідуальна робота студентів, передекзаменаційні консультації студентів проводяться за спеціальними графіками. Режим позааудиторної роботи оформляють у вигляді таблиці.

У розділі „Методика складання порядку проведення занять” вказують, коли студенти знайомляться з робочою програмою навчальної дисципліни та з екзаменаційними питаннями, коли вони отримують тему та план наступної лекції, яку попередню підготовку до лекції проводять студенти і як оцінюється готовність студентів до лекції. Слід вказати на проблемний характер лекцій, який базується на класичних розробках вітчизняних та іноземних учених, досягнень світової науки і техніки, ро-

ботах та розробках учених свого навчального закладу. Лабораторні роботи проводять у спеціалізованих лабораторіях за відповідною схемою.

З метою досягнення закінченості лабораторної роботи за схемою „підготовка-проведення-обробка результатів досліджуваного об'єкта – захист одержаних результатів-зарахування звіту” необхідно забезпечити проведення заняття всім необхідним обладнанням, а саме: матеріалами, інструментом, обчислювальною технікою, інструментом для креслення, допоміжними таблицями, діаграмами, комп'ютерами, програмним забезпеченням та іншим. Підготовка студентів до виконання лабораторної роботи проходить виключно до занять в читальному залі, лабораторіях і аудиторіях кафедри під час самостійної роботи з використанням типових методичних посібників, авторських кафедральних методичних розробок.

Обов'язковими складовими опитування студентів перед лабораторною роботою є опанування ними таких завдань: теоретичних питань, на яких базується лабораторна робота; будови матеріальної частини лабораторної установки, стенда, моделі, конкретної машини чи окремого вузла; правил техніки безпеки під час роботи з матеріальною частиною лабораторної установки, стенда, моделі, конкретної машини чи окремого вузла; методики виконання лабораторної роботи, обробки та аналізу результатів досліджень (вивчення). Обов'язковим вважається наявність програмного забезпечення для автоматизації обчислень, побудови експериментальних чи теоретичних графічних залежностей, апроксимування отриманих залежностей, визначення достовірності апроксимування та отримання математичної моделі досліджуваного процесу.

У розділі „Методика проведення курсового проектування” слід врахувати, що курсове проектування проводиться після повного викладення теоретичного матеріалу та проведення лабораторного практикуму. Можливе використання методики курсового проектування паралельно з освоєнням основного матеріалу, особливо для студентів, що працюють за індивідуальним навчальним планом. Перспективним вважаємо напрям виконання курсових проектів на замовлення організацій з попереднім оформленням замовлення, а також оформлення за результатами проектування всього пакета документів на публікацію інформаційних листків в обласних центрах науково-технічної і економічної інформації.

Обов'язковими елементами курсового проектування мають бути: розглянута і затверджена на засіданні кафедри та методичній комісії факультету тематика курсових робіт чи проектів (подається в додатку до паспорта дисципліни); графік курсового проектування на семестр з можливістю проведення консультацій у суботні дні та поіменний графік захисту курсових робіт; зразок виконання курсової роботи чи проекту, який додається до навчально-методичного комплексу та зразки курсових робіт чи проектів, які мають бути оформлені у вигляді стендів, що розташовані в аудиторіях чи лабораторіях, де проходить консультування з курсового проектування та його виконання. Захист курсових робіт і проектів проводиться перед комісією з трьох осіб, до якої обов'язково входить керівник курсового проектування і ведучі науково-педагогічні працівники кафедри. Слід практикувати присутність представника організації-замовника. Під час захисту комісія виявляє наявність новизни технічного чи технологічного рівня і може рекомендувати автору роботи чи проекту оформлення заявки на видачу патенту.

У розділі „Методика проведення заліків і екзамену з навчальної дисципліни” зазначають, що заліки проводять виключно за результатами виконання лабораторних робіт та захисту розрахунково-графічних робіт. Як правило, більшість студентів виконують всі лабораторні роботи, опрацьовують результати, звітують за ними на поточних заняттях, а розрахунково-графічні завдання виконують під час самостійної роботи і захищають їх на консультаціях, індивідуальних заняттях, тому отримують залік в кінці семестру на останньому занятті без опитування. У методиці проведення екзамену з дисципліни вказують можливі варіанти його проведення, надають екзаменаційні питання, описують методику і регламент проведення екзамену та методика оцінювання відповідей студента на питання, поставлених в екзаменаційному білеті. Для прикладу наведемо варіанти проведення екзамену з навчальної дисципліни „Сільськогосподарські машини”. Вибір варіанта залишається за студентом.

Варіант 1. Класична схема білета (рис. 1.) Теоретичні питання, які охоплюють початок, середину та кінець програмного матеріалу з навчальної дисципліни. На підготовку студента до відповіді – 0,35 години (з розрахунку 8 годин на академічну групу). Студентам дозволяють користуватися тільки довідковою літературою. Після підготовки протягом 0,25 години студент відповідає на запитання, поставлені в білеті, й отримує оцінку за такими критеріями. Екзамен може бути проведений у письмовій формі за тими же білетах. При цьому регламент проведення екзамену такий: письмові відповіді – 3 год., перевірка відповідей на екзаменаційні білети – 3,5 год., фіксування оцінок в екзаменаційних відомостях і залікових книжках – 0,5 год., інформування студентів про результати екзамену та прилюдний аналіз відповідей – 1 год. Користуватися можна тільки довідниковою літературою.

(назва ВНЗ)
Факультет механізації сільського господарства
Кафедра сільськогосподарських машин
Дисципліна: „Сільськогосподарські машини”

Затверджую
Зав. кафедри _____ / _____ /
“ ___ ” _____ 200__ р.

Екзаменаційний білет № _____

1. Тяговий опір лемішно-полицевих плугів. Коефіцієнт корисної дії плуга. Шляхи зменшення тягового опору.
2. Технологічний процес роботи машин для внесення мінеральних добрив. Визначення основних робочих параметрів конструкцій.
3. Робота сепарувальних органів клубнезбиральних машин. Визначення основних технологічних параметрів.

Провідний викладач дисципліни _____ / _____ /

Рис. 1. Класична схема екзаменаційного білета для усної відповіді

Варіант 2. Екзамен проводять для визначення вміння студента користуватися науково-технічною, методичною та спеціальною літературою для вирішення практичних задач технологічного і конструктивного проектування. У білеті наводять технологічна схема технічного чи технічно-технологічного об'єкта, вказують вихідні дані для проектування, ставлять задачі щодо визначення технологічних параметрів (рис. 2).

У разі письмової відповіді на питання студент має право користуватися всією доступною літературою. Як правило, екзаменатор, допоміжні асистенти з кафедри попередньо підбирають літературу і розміщують її у достатній кількості в аудиторії.

(назва ВНЗ)

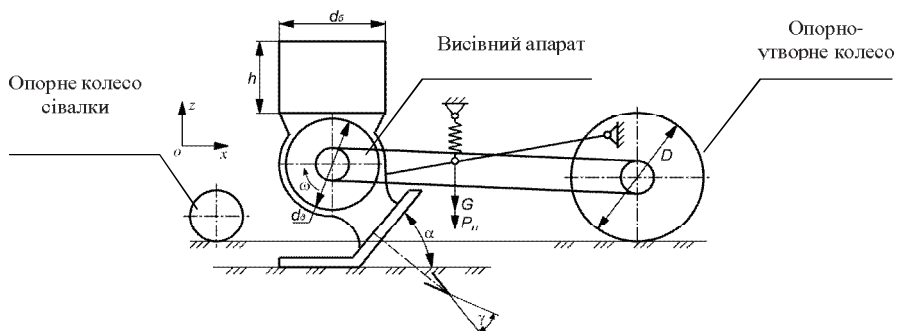
Факультет механізації сільського господарства
Кафедра сільськогосподарських машин
Дисципліна: „Сільськогосподарські машини”

Затверджую

Зав. кафедри _____ / _____ /
“ ___ ” _____ 200__ р.

Екзаменаційний білет № _____

1. Визначити технологічні параметри сівалки з дисковим висівним апаратом (диск вертикальний)

Відомо: Норма висіву, $N =$ _____ кг/га.

Визначити:

1. Геометричні розміри насінневої банки: d_s , h , м.
2. Технологічні параметри диску: розміри d_d і h_d , частота обертання ω .
3. Технологічні параметри насіннепроводу (розміри поперечного перерізу), м.
4. Технологічні параметри сошника α , γ .
5. Технологічні параметри прикочуючих котків: ширина B_k , діаметр d_k , м.
6. Параметри натискувальної штанги, P_n , кН.

7. Динамічні показники: вертикальна і горизонтальна складові сили опору R_z і R_x , тяговий опір, R_{ap} , кН.
8. Продуктивність, га/год.

Провідний викладач дисципліни _____ / _____ /

Рис. 2. Зразок письмового екзаменаційного білета

Більш організовано проходить екзамен, коли студенти самі готують літературу, конспекти лекцій, звіти з лабораторних робіт і користуються ними індивідуально. Регламент проведення екзамену подібний до наведеного в першому варіанті. Описаний варіант певною мірою є тренінгом перед курсовим проектуванням і більш наближений до завдань вивчення дисципліни, розвиває самостійність у прийнятті рішень, спонукає студента до роботи над літературою, підвищує інженерний імунітет до практичних дій і нестандартних рішень.

Варіант 3. Тестова форма екзамену.

У розділі „Методика складання схеми міжпредметних зв’язків” вказується, що схему виконують у вигляді графічного поля, на якому схематично показують групу навчальних дисциплін, матеріал з яких використовується під час вивчення дисципліни, і з якої складають навчально-методичний комплекс і групу навчальних дисциплін, та в яких використовується знання дисципліни, що паспортизується. Для прикладу наведемо схему міжпредметних зв’язків дисципліни “Сільськогосподарські машини”. До групи навчальних дисциплін, які „живлять” дисципліну „Сільськогосподарські машини”, віднесено 18, а саме: вища математика, фізика, хімія, нарисна геометрія і технічне креслення, опір матеріалів, теоретична механіка, теорія механізмів і машин, гідропривід сільськогосподарської техніки, гідравліка та сільськогосподарське водопостачання, деталі машин, підйомально-транспортні машини, технологія конструкційних матеріалів, взаємозамінність та стандартизація, теплотехніка та використання теплоти, трактори і автомобілі, механіко-технологічні властивості сільськогосподарських матеріалів, основи наукових досліджень, паливо та мастильні матеріали. До групи навчальних дисциплін, що використовують знання із курсу „Сільськогосподарські машини” віднесено 8, а саме: технологія виробництва продукції рослинництва, механізація тваринництва, екологія, механізація зберігання і переробки с.-г. продукції, машиновикористання в рослинництві, безпека життєдіяльності, автоматизація сільськогосподарського виробництва.

У розділі „Авторство розробленого навчально-методичного комплексу, його розгляд і затвердження на кафедрі” вказують авторів, розробників навчально-методичного комплексу, зокрема – посади авторів, їхні ініціали та прізвища. Документ оформляють у такій кількості примірників, щоб його отримав кожен із співавторів, один примірник залишається на кафедрі, один – у деканаті факультету, один – у науковій бібліотеці вищого навчального закладу. Кожен примірник паспорта дисципліни підписує кожен автор. Навчально-методичний комплекс розглядають і затверджують на засіданні кафедри. У кінці документа вказують номер протоколу та дату проведення засідання кафедри, на якому він був затверджений за підписом завідувача кафедри.

У розділі „Методика оформлення лекції” вказується, як слід представити електронні лекції, що читають згідно з робочою програмою з дисципліни, та матеріали тем,

що виносять на самостійне опрацювання студентів, виконані на дискетах, компакт-дисках, магнітооптичних дисках чи інших носіях інформації, а також один примірник твердої копії названих вище лекцій.

У розділі „Методика оформлення методичних вказівок для виконання лабораторних робіт” представляють електронні матеріали методичних вказівок на виконання лабораторних і практичних робіт, що виконують згідно з робочою програмою з дисципліни, виконані на дискетах, компакт-дисках, магнітооптичних дисках чи інших носіях інформації, а також один примірник твердих копій названих вище методичних вказівок.

Висновки і напрями подальших досліджень. Запропонована алгоритміка складання паспортів дисциплін на прикладі дисципліни “Сільськогосподарські машини” з навчального плану спеціальності “Механізація сільського господарства” може бути основною для складання подібних методичних матеріалів для будь-яких дисциплін інших спеціальностей, розміщення її в мережі Інтернет на сайтах тих навчальних закладів, у яких є дистанційна форма навчання. Окрім того, кредитно-модульна система організації навчального процесу передбачає прозорий дистанційний доступ до навчально-методичної бази з різних ВНЗ з метою проведення тендерного вибору за різними параметрами, включаючи ті, які наведені у паспорті. У подальшому необхідно виробити загальну політику щодо обсягів матеріалів і можливого їх видання як навчально-методичних посібників за структурою паспорта.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бендера І. М. Паспортизація навчального процесу у ВНЗ / І. М. Бендера, А. В. Рудь, І. О. Мошенко // Вища аграрна освіта: інформаційний вісник. – 26 березня 2005. – С. 3-5.
2. Журнал обліку та планування роботи викладача / [укладачі В. І. Дуганець, І. М. Бендера, Г. В. Лубніна та ін.]. – Кам’янець-Подільський, 2004. – 34 с.
3. Овчарук В. І. Методична робота викладачів аграрних закладів освіти / В. І. Овчарук, І. М. Бендера, І. Д. Гарасимчук // Педагогіка – основа підготовки фахівців у аграрних закладах освіти: матеріали наук.-метод. конф. / за заг. ред. В. І. Овчарука, І. М. Бендери, І. Д. Гарасимчука. – Кам’янець-Подільський, 2005. – С. 3-5.
4. Гордійчук Г. Б. Використання “кейс”-методу як засобу забезпечення професійної спрямованості викладання загальноосвітніх предметів у ПТНЗ / Г. Б. Гордійчук // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. пр. / [редкол.: І. А. Зязюн (голова) та ін.]. – К.: Вінниця, 2004. – Вип. 4. – С. 209-215.
5. Романовський О. Г. Теоретичні і методичні основи підготовки інженера у вищому навчальному закладі до майбутньої управлінської діяльності: автореф. дис. ... доктора пед. наук; спец.: 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти / О. Г. Романовський. – К., 2001. – 40 с.
6. Методичні рекомендації щодо впровадження в аграрних ВНЗ України III-IV рівнів акредитації окремих нормативних і навчально-методичних матеріалів з кредитно-модульної системи організації навчального процесу / [С. М. Кравченко, Т. Д. Іщенко, Н. А. Демешкант та ін.]. – К.: Аграрна освіта, 2005. – 56 с.
7. Сисоева С. О. Дистанційне навчання: проблема творчого розвитку учнів / С. О. Сисоева // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. – 2004. – Вип. 1. – С. 37-45.
8. Истомин Е. И. Формирование нормативно-правовых механизмов модернизации отечественного образования / Е. И. Истомин – С-Пб.: РГПУ им. А. И. Герцена, 2002. – Вып. 3. – 192 с.

9. Паламарчук В. І. Науково-методичне забезпечення самостійної роботи слухачів та студентів / В. І. Паламарчук // Організація самостійної роботи слухачів в умовах інформаційного суспільства : матеріали наук.-метод. конференції, 14 грудня 2001 року. – О. : ОРІДУ, 2002. – С. 275 – 282.

Иван Бендера

ПАСПОРТИЗАЦИЯ УЧЕБНЫХ ДИСЦИПЛИН КАК ЭЛЕМЕНТ МЕТОДИЧЕСКОГО СОПРОВОЖДЕНИЯ ДИСТАНЦИОННОЙ ФОРМЫ ОБУЧЕНИЯ

Приведены рекомендации по составлению паспортов учебно-методических комплексов дисциплин (на примере дисциплины «Сельскохозяйственные машины») как элемент методического сопровождения дистанционной формы обучения.

Ключевые слова: дисциплина, комплекс, паспорт, паспортизация, технология, дистанционная форма обучения.

Ivan Bendera

PASSPORT SYSTEM OF EDUCATIONAL DISCIPLINES RATING AS ELEMENT OF METHODOLOGICAL PROVIDING OF THE DISTANCE FORM OF EDUCATION

The recommendations on drafting of passports of educational methodical complexes of disciplines (on the example of the course “Agricultural Machines”) as an element of the methodical providing of the distance form of education are presented.

Keywords: discipline, complex, passport, passport system, technology, distance form of education.

Одержано 14.05.2009, рекомендовано до друку 10.10.2009 р.